

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare quartum anni DCCCIII. sive de lege Ripuarensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

In codice Vaticano & in Metensi ista leguntur in fine superiorum capitulorum.

Hoc fuit datum ad Aquis in tertio anno imperij Domni Karoli Augusti, quando synodus ibi magna fuit.

In codice Bigotiano & apud Lindenbrogium hæc capitula adduntur post superiora.

T Eloneus aut census non exigatur à quolibet ubi nec aquam navigio aut pontem transeundum non est.

I. I.
Et hoc nobis præcipiendum est, ut quicumque in dono regio caballos detulerint, in unumquemque suum nomen habeant scriptum. Similiter & in vestimenta Abbatissarum.

I. I. I.
Et hoc nobis præcipiendum est, ut ubicunque inveniuntur Vicarij aliquid mali consentientes vel facientes, ipsos eicere & meliores ponere.

I. V.
Ut Comites vel Vicarij eorum legem sciant, ut ante eos injustè quis nemini judicare possit, nec ipsam legem mutare.

In veteri codice MS. bibliothecæ regie descriptum reperitur sequens capitulum statim post ultimum capitulum tertij Capitularis anni DCCCIII.

CAP. DE INGENVITATE CHARTARVM.

311. 438 **S** I quis per chartam ingenuus dimissus fuerit, & à quolibet homine ad servitium interpellatus fuerit, primùm legitimum auctorem suæ libertatis proferat, & in sua libertate perseveret. Si verò legitimus auctor defuerit, testimonio bonorum hominum, qui tunc aderant quando liber dimissus fuit, se defendere permittatur. Si verò & testes defuerint, cum duabus alijs chartis, quæ ejusdem Cancellarij manu firmata sint vel subscriptæ, cujuscunque fuerint, suam chartam, quæ tertia est, veram & legitimam esse confirmet.

Si autem qui interpellatus fuerit ad servitium nec auctorem nec testimonia habuerit, neque alias duas chartas ad suam chartam confirmandam invenire potuerit, tunc is qui eum interpellavit secundùm legem ipsam chartam falsam efficiat, & servum conquirat. Si verò interpellator aut auctore aut testimoniis aut chartarum conlatione victus fuerit, & hoc quod voluit efficere non potuerit, multam quæ in ipsa ingenuitatis charta continetur cogatur ex solvere.

CAPITVLARE QVARTVM
ANNI DCCCIII.

S I V E

DE LEGE RIPVARENSE.

CAP. I.

I. **S** I ingenuus ingenuum icu percussit, quindècim solidis culpabilis judicetur.

I. I.
X. Homo regius, id est, fiscalinus & ecclesiasticus vel lidus interfectus centum solidis componatur.

I. I. I.

XXII. Homo ingenuus qui multam quamlibet solvere non potuerit, & fidejussores non habuerit, liceat ei semetipsum in vadium ei cui debitor est mittere usque dum multam quam debuit persolvat. *Item in eodem capitulo, de sonisse.* aut sexcentos solidos componat, aut cum duodecim juret. Aut si ille qui causam quarit,

duodecim hominum sacramenta recipere noluerit, aut cruce aut scuto & fuste contra eum deceret.

IV.

III. 44. XX. Nemini liceat servum suum propter damnum ab illo cuiuslibet inlatum dimittere; sed juxta qualitatem damni dominus pro illo respondeat, vel eum in compositionem aut ad poenam petitori offerat. Si autem servus perpetrato scelere fugerit, ita ut à domino penitus inveniri non possit, sacramento se dominus ejus excusare studeat quòd hoc suæ voluntatis nec conscientie fuisset quòd servus ejus tale facinus commisit.

V.

Ibid. 45. XXXIII. Si quis ad mallum legibus bannitus fuerit, & non venerit, si eum funis non detinuerit, quindecim solidis culpabilis judicetur. Sic ad secundam & tertiam. Si autem ad quartam venire contempserit, possessio ejus in bannum mittatur donec veniat & de re qua interpellatus fuerit justitiam faciat. Si infra annum non venerit, de rebus ejus quæ in banno missæ sunt Rex interrogetur, & quicquid inde judicaverit fiat. Prima bannitio super noctes septem, secunda super noctes quatuordecim, tertia super noctes viginti & unam, quarta super noctes quadraginta duas. Similiter & de beneficio hominis, si fortè res proprias non habuerit, mittatur in bannum usque Rex interrogetur.

VI.

Ibid. 46. XXXV. Si auctor venerit, & rem intertiam recipere noluerit, campo vel cruce contendat.

VII.

VI. 212. XLVIII. Qui filios non habuerit, &

alium quemlibet heredem facere sibi voluerit, coram Rege vel Comite & Scabinis vel Missis dominicis, qui tunc ad justitias faciendas in provincia fuerint ordinati, traditionem faciat.

VIII.

LVII. Homo denarius non antea ^{Ibid. 213.} hereditare in suam agnationem poterit usquequo ad tertiam generationem perveniat.

IX.

LXIV. Homo chartularius similiter. ^{Ibid.}

X.

LVII. Omne sacramentum in Ecclesia ^{Ibid. 214.} aut supra reliquias juretur. Et quod in Ecclesia jurandum est, vel cum septem electis, vel si duodecim esse debent, quales potuerit invenire. Si illum Deus adjuvet & sancti quorum istæ reliquæ sunt ut veritatem dicant.

XI.

LXXII. Si res intertiam furto ^{VI. 215.} ablata fuerit, liceat ei super quem res intertiam fuerit sacramento se excusare de furto quòd nec suæ voluntatis aut conscientie fuisset quod ablatum est, aut tantum sine damno restituat.

XII.

De homine qui comprehendit servum. Iussit eum occidere dominos suos duos infantes, unum qui habuit novem annos, alium qui habuit undecim. Ad extremum illum servum, postquam dominos suos illos pueros occidit, in foveam quandam projecit. Et judicatum est ut illum qui novem annos habuit vveregildo componat, alium verò, qui undecim annos habuit, dupliciter, servum, quem mordricum, tripliciter, & bannum nostrum ad omnia.

